

ALEMANYA

En els darrers tres mesos s'han esdevingut a l'Alemanya uns fets imprevisibles i ràpids com el vent. La caiguda del legendari Honecker, líder del Partit Comunista de l'RDA des de la construcció del mur de Berlín, del qual en un primer moment es va dir que estava indisposat per una malaltia, ha estat un fet clau. La substitució d'aquest líder per Egon Krenz va fer pensar que la continuïtat seria la nota característica del canvi. Les fugides massives de ciutadans de l'RDA cap al sistema occidental ha estat l'aixeta que ha permès l'obertura o «destrucció» simbòlica del mur de Berlín. El canvi, doncs, és real.

El motiu d'aquest canvi de clima que tendeix a les precipitacions variables i localitzades es deu a la temperatura de la Perestroika i a la seva àrea d'influència. Les reformes inspirades per Gorbatxev, encara que siguin des de dalt —als altres països de l'Est són de baix cap a dalt—, han contagiats l'RDA. Les diverses mobilitzacions de les repúbliques socialistes soviètiques, malgrat la desinformació dels alemanys, han estat un punt de referència. L'esperit oberturista dels hongaresos i les eleccions recents de Polònia amb la victòria dels no comunistes són sens cap dubte altres punts fonamentals. Però la llibertat de circulació, la possibilitat de tenir un marc democràtic i donar un vot a un sistema pluripartidista o tan sols poder anar a comprar als barris comercials de Berlín oest, han pesat tant o més.

Les conseqüències immediates de l'obertura del mur i de les fronteres— no oblidem que encara hi són—, passen per una occidentalització de l'RDA. És per això que hom pot parlar d'eleccions lliures a curt termini i de la unificació d'Alemanya encara que a un termini més llunyà. Aquesta futura Alemanya de 80 milions al centre d'Europa comença a crear alegries a les grans empreses i empresaris occidentals de la CEE, de l'EFTA, dels EUA i del Canadà, del Japó, etc. Per altra banda crea un cert temor als propis membres de la CEE com és el cas de França i de Gran Bretanya i altres veïns i també sobretot de Polònia i de la URSS.

És bo que un poble amb un mateix passat no tingui fronteres ni físiques ni polítiques. És bo que la pau dels darrers 45 anys al vell continent perduri, per això cal un equilibri al «teatre d'operacions» que només es podrà modificar amb el consens de les institucions que existeixen a Europa: la CEE, el Tractat de Varsòvia, l'OTAN o el consell d'Europa. La cimera de la CEE reunida a París així ho ha expressat. Per altra banda si l'RFA i l'RDA s'ho fan a la seva manera podrien començar les desconfiances per part dels propis occidentals, perquè la història estudia els fets antics, però també els més recents. Un element que juga en contra per al futur de la gran Alemanya és la campanya electoral de l'RFA que ja ha començat amb un any d'anticipació. Mentrestant el mur és obert, la mar està en calma i la temperatura és alta.

DCIDOB